

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นลำดับขั้น ดังนี้คือ

1. ชั้นศึกษาคนควา
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. กลุ่มตัวอย่างประชากร
4. การรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ชั้นศึกษาคนควา

1. ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
2. ศึกษาเรื่องการยอมรับนวัตกรรมจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. ศึกษานวัตกรรมการเรียนการสอนที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยได้ จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. สอบถามผู้ทรงคุณวุฒิโดยวิธีการสัมภาษณ์ในเรื่องนวัตกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม

เครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อศึกษาการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูภาษาไทย โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ของ Rogers and Shoemaker (1971: 100-101) ซึ่งเป็นไปตามลำดับขั้นดังนี้คือ

ก. ขั้นรับทราบ (Awareness stage) หมายถึง ระยะเวลาเริ่มแรกที่บุคคลรับทราบว่ามีนวัตกรรม แต่ยังไม่ทราบรายละเอียดของนวัตกรรม ถือว่าเป็นระดับ 1

ข. ขั้นสนใจ (Interest stage) หมายถึง ระยะเวลาที่บุคคลสนใจนวัตกรรมและแสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น ถือว่าเป็นระดับ 2

ค. ขั้นประเมิน (Evaluation stage) หมายถึง ระยะเวลาที่บุคคลจะประเมินคุณค่าของนวัตกรรมนั้นโดยคำนึงถึงผลดีผลเสียของการยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม ถือว่าเป็นระดับ 3

ง. ขั้นทดลองใช้ (Trial stage) หมายถึง การที่บุคคลนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ในวงจำกัดเพื่อประกอบการตัดสินใจว่าจะนำไปใช้อย่างเต็มที่ต่อไปหรือไม่ ถือว่าเป็นระดับ 4

จ. ขั้นยอมรับ (Adoption stage) หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจที่จะนำนวัตกรรมนั้นไปใช้อย่างเต็มที่ และในกรณีที่บุคคลใช้นวัตกรรมนั้นอยู่แล้วก็จัดว่าอยู่ในขั้นยอมรับนี้ด้วย ถือว่าเป็นระดับ 5

2. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างประชากร มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำลงในช่องว่าง จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า จำนวน 17 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสม สำนวนภาษา และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูภาษาไทยที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูภาษาไทยที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของ Mehrens and Lehmann (1975: 47)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

n = จำนวนข้อสอบ

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง = 0.72

กลุ่มตัวอย่างประชากร

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ ครูภาษาไทยโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัด สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 และ 8 จากโรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน
2. ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากรายชื่อครูภาษาไทย โรงเรียนละประมาณ 8 คน รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 230 คน

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ส่งจดหมายขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดในเขตการศึกษา 7 และ 8 จำนวน 58 คน จากโรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน เพื่อขอรายชื่อครูภาษาไทยสำหรับนำมาสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยได้ส่งจดหมายขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดในเขตการศึกษา 7 และ 8 อีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอให้เป็นผู้รับผิดชอบนำแบบสอบถามไปให้ครูภาษาไทยตามรายชื่อที่ได้รับการสุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามในวันที่ 11 มกราคม 2526 และกำหนดรับแบบสอบถามคืนภายในวันที่ 28 มกราคม 2526
4. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 230 ชุด ได้รับคืนที่เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ จำนวน 222 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.52

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำเอาแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาการร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 นำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูต 2522: 40)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{n}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\Sigma X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$n = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}$$

โดยกำหนดค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับขั้นรับทราบ	เท่ากับคะแนน	1
ระดับขั้นสนใจ	เท่ากับคะแนน	2
ระดับขั้นประเมิน	เท่ากับคะแนน	3
ระดับขั้นทดลองใช้	เท่ากับคะแนน	4
ระดับขั้นยอมรับ, ใช้	เท่ากับคะแนน	5

และแปลความหมายของ ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้

4.56 - 5.00	หมายความว่า	อยู่ในระดับขั้นยอมรับ, ใช้
3.56 - 4.55	หมายความว่า	อยู่ในระดับขั้นทดลองใช้
2.56 - 3.55	หมายความว่า	อยู่ในระดับขั้นประเมิน
1.56 - 2.55	หมายความว่า	อยู่ในระดับขั้นสนใจ
1.00 - 1.55	หมายความว่า	อยู่ในระดับขั้นรับทราบ

3. นำค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้มนำเข้าสู่ส่วนกลาง โดยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) ของแต่ละข้อ โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต 2524: 96)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. เปรียบเทียบการยอมรับนวัตกรรมการเรียนรู้การสอนของครูภาษาไทยระหว่าง 2 กลุ่ม ด้วยค่า t โดยใช้สูตร (Yamane 1970: 515)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S.D._1^2}{n_1} + \frac{S.D._2^2}{n_2}}}$$

t = ค่าความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

$S.D._1, S.D._2$ = ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

5. นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง